

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2021-07-08

Diarienummer 0229/21

Handläggare: Ulrika Samuelsson

Telefon: 031-368 21 44

E-post: ulrika.samuelsson@ioff.goteborg.se

Svar på remiss avseende Göteborgs stads riktlinje för lokalförsörjningsplan och nämnders lokalbehovsplaner

Förslag till beslut

1. Idrotts- och föreningsnämnden lämnar synpunkter på remiss avseende Göteborgs stads riktlinje för lokalförsörjningsplan och nämnders lokalbehovsplaner.
2. Idrotts- och föreningsnämnden antar förvaltningens svar som sitt eget och översänder det till kommunstyrelsen

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade 2021-05-05 att skicka Göteborgs stads riktlinje för stadens lokalförsörjningsplan och nämnders lokalbehovsplaner på remiss. Nämnden har att ta ställning till förvaltningens förslag till svar, att anta förvaltningens svar som sitt eget samt översända det till kommunstyrelsen. Sista svarsdag är 30 september.

Denna riktlinje är det första av de styrande dokument som ska tas fram inom ramen för Göteborgs stads program för lokalförsörjning 2020-2026 i syfte att utveckla stadens lokalförsörjningsprocess och ska bättre förutsättningar att skapa en lokalförsörjning i balans över tid.

Riktlinjen tydliggör gränsdragning mellan stadens lokalförsörjningsplan och nämndernas lokalbehovsplaner, när beslut om respektive plan ska fattas samt vad planerna ska innehålla.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Ärendet i sig kan inte anses innebära några ekonomiska konsekvenser, däremot är målsättningen att stadens lokalförsörjningsplan ska utgöra ett samlat beslutsunderlag för lokalförsörjning inför budgetbeslut.

För idrotts- och föreningsnämnden har dessa kostnader främst redovisats i samband med investeringsnominering och verksamhetsnominering.

Bedömning ur ekologisk dimension

Målsättning bör vara att de anläggningar, ytor och lokaler som planeras och byggs ska ha en god nyttjandegrad i förhållande till investerade medel. Att bygga och driva anläggningar har en stor miljö- och klimatpåverkan, varför en hög nyttjandegrad är viktigt för att rättfärdiga miljö- och klimatavtrycket.

En ökad folkhälsa kommer i längden att gynna miljö- och klimatperspektivet, varför det är viktigt att anläggningarna och lokalerna anpassas till flera olika målgrupper. Förvaltningen strävar efter samnyttjande av idrottshallar med skolans behov lokaler för idrott. Detta gynnar även närhetsprincipen, som framförallt är viktig för barn och unga. Anläggningarna och lokalerna behöver vara lätta att nå med kollektivtrafik, men också tillgängliga för gång- och cykeltrafikanter för att minska transporter med personbilar.

Bedömning ur social dimension

Tillgång på samhällsfinansierad service som skolor, särskilda boenden och idrotts- och kulturanläggningar är en viktig parameter i den hållbara staden, en samlad lokalförsörjningsplan kan utgöra ett bra planeringsunderlag. Den kan synliggöra behovet av lokaler och anläggningar som möjliggör för en aktiv fritid, motion och idrottsutövande samt identifiera möjligheter till samnyttjande och samlokalisering med andra kommunala lokaler.

Planeringsfasen behöver dock vara tätt sammanlänkad med genomförandefasen för att nå målsättningen med att tillgodose behoven kommunal service. Närheten till arbetsplatser, kommunal service, kollektivtrafik, kulturliv och grönområden stärker livskvaliteten och ökar trygghet och välbefinnande. Anläggningar och lokaler för idrott, motion och en aktiv fritid behöver finnas i kollektivtrafiknära lägen och närhetsprincipen är särskilt viktig för barn och unga. De kan också fungera som mötesplatser och på så sätt bidra till en tryggare stad.

Samverkan

Samverkan med de fackliga organisationerna har inte skett i detta ärende.

Bilagor

1. Göteborgs stads riktlinje för stadens lokalförsörjningsplan och nämnders lokalbehovsplaner
2. Remissutskick

Ärendet

Kommunstyrelsen beslutade 2021-05-05 att skicka Göteborg stads riktlinje för stadens lokalförsörjningsplan och nämnders lokalbehovsplaner på remiss. Nämnden har att ta ställning till förvaltningens förslag till svar, att anta förvaltningens svar som sitt eget och översända det till kommunstyrelsen. Sista svarsdag är 30 september.

Beskrivning av ärendet

2020-03-19 § 4 1006/18 antog kommunfullmäktige Göteborgs Stads program för lokalförsörjning 2020–2026. Genom programmet har kommunfullmäktige beslutat att nya reglerande styrande dokument ska tas fram i syfte utveckla stadens lokalförsörjningsprocess. Den nya styrningen förväntas skapa bättre förutsättningar för balans i stadens lokalförsörjning över tid.

Programmet har en huvudstrategi och fyra delstrategier. Huvudstrategin är att utveckla styrningen av Göteborg stads lokalförsörjning för kommunal service. De fyra delstrategierna innefattar ett utvecklingsarbete:

- utveckla och tydliggöra Göteborg stads lokalförsörjningsplanering för kommunal service,
- utveckla och tydliggöra Göteborg stads behovsprognoser för tidiga stadsutvecklingskedan,
- utveckla Göteborg stads ramar för samnyttjan och samlokalisering samt att
- utveckla Göteborg stads principer för när staden ska äga eller hyra lokaler.

Detta ärende behandlar remissvar angående Göteborg stads riktlinje för lokalförsörjningsplan och nämnders lokalbehovsplaner.

Syftet med riktlinjen angående Göteborgs stads lokalförsörjningsplan och nämnders lokalbehovsplaner är att ange ramarna för Göteborgs Stads nämnders ansvar, arbete och handlingsutrymme gällande framtagande av stadens lokalförsörjningsplan och nämnders lokalbehovsplaner. Riktlinjen förväntas skapa bättre förutsättningar för staden att möta utmaningen om en lokalförsörjning i balans över tid samt beskriva gränssnittet mellan lokalförsörjningsplan och lokalbehovsplan.

Syftet med stadens lokalförsörjningsplan är att årligen ge kommunstyrelsen en övergripande analys och tydlig bild av stadens lokalförsörjningsplanering kopplat till behov och utmaningar. Kommunstyrelsen, genom stadsledningskontoret, ansvarar för den årliga processen att ta fram lokalförsörjningsplanen.

Såväl stadens lokalförsörjningsplan som nämnders lokalbehovsplaner ska utgå från de tidsperspektiv som definieras i riktlinjen:

- Nutid 1- 5 år
- Närtid 5-10 år
- Framtid 10 år och framåt

De huvudsakliga drivkrafterna som anges i riktlinjen, som leder till att behov av lokalförändringar uppstår, är befolkningsmässiga förändringar, befintliga samt politiska och verksamhetsmässiga mål och visioner. Dessa kan verka var för sig eller i kombination med varandra.

Lokalförsörjningsanalys

Lokalförsörjningsanalysen ska, i samtliga definierade tidsperspektiv, ge en helhetsanalys för staden utifrån målbilden att lokalförsörjningen ska vara i balans. Analysen ska utgå från nämndernas beslutade lokalbehovsplaner och den ska belysa stadens lokalförsörjningsbalans, lokalkostnadsutveckling, lokalförsörjningsrisker, potentiella synergieffekter och utvecklingsområden.

Nämndernas lokalbehovsplaner

Nämnders lokalbehovsplaner är ett planerande styrande dokument som respektive nämnd ska fatta beslut om och som enbart rör nämndens egna uppdrag och ansvarsområde. Planen ska följa den struktur för planer som definieras i Göteborgs Stads riktlinje för styrande dokument.

Nämnders lokalbehovsplaner ska alltid innehålla nedanstående fyra kapitel. Nämndernas analys kopplat till dessa kapitel kommer att följas upp i stadens lokalförsörjningsplan.

Nämnderna kan själva välja att lägga till ytterligare kapitel vid behov men då endast kopplat till nämndens eget behov av sådana kapitel. Exempelvis kan en nämnd som frekvent tar nya lokaler i bruk ha med ett kapitel med fokus på utvärdering och rapportering av genomförda byggprojekt med avseende på verksamhetsnytta.

Nämndens lokalbehovsanalys

I detta kapitel ska nämndens samlade lokalbehov beskrivas. Det innebär att nämnden ska definiera och redogöra för lokalbehov kopplade till befintliga lokaler, nya lokaler och lokaler som nämnden vill eller behöver lämna.

Beroende på nämnd kan behovet illustreras på olika sätt. Det kan exempelvis handla om platser för förskola, grundskola eller vård- och omsorgsboende för äldre, yta för kontor eller daglig verksamhet, antal simhallar eller museer. I respektive nämnds lokalbehovsplan ska det tydligt framgå hur nämnden väljer att redovisa sina behov.

Nämnden ska utifrån sina olika verksamhetsområden redovisa lokalbehov av lokaler för egen verksamhet i enlighet med respektive nämnds ansvarsområde. I lokalbehovsanalysen ska det tydligt framgå i vilket eller vilka tidsperspektiv nämnden bedömer att behovet uppstår. Kopplat till lokalbehoven ska nämnden också redovisa vilka drivkrafter som bedöms ligga till grund för lokalbehoven. I nämndens lokalbehovsplan ska det också tydligt framgå vilka lokalbehovsprojekt som nämnden har lämnat uppdrag eller fattat beslut om och vilken effekt dessa förväntas ge i förhållande till nämndens redovisade behov.

I lokalbehovsanalysen ska nämnden redovisa effekten av befintlig samnyttjan och samlokalisering samt om nämnden ser möjligheter att utöka graden av samnyttjan och samlokalisering. Effekten ska redovisas utifrån ekonomiska och verksamhetsmässiga fördelar eller nackdelar och graden ska redovisas som andel av lokalyta.

I lokalbehovsanalysen ska nämnden redovisa hur de kan effektivisera sitt lokalbehov ur ett hela staden perspektiv. I redovisningen ska det framgå hur nämnden planerar för att konvertera lokaler som inte används eller lämpar sig för annan verksamhet än den egna nämndens. I redovisningen ska det även framgå en övergripande analys på hur olika nämnder samverkar för att effektivisera lokalbehovet i staden.

De nämnder som bedriver verksamhet över ett större geografiskt område som omfattar minst två eller fler av stadens stadsområden ska redovisa sitt lokalbehov både utifrån en hela-staden-nivå och utifrån relevanta stadsområden. Nämnder vars lokalbehov och verksamhet endast är kopplat till ett stadsområde redovisar sina lokalbehov utifrån relevant stadsområde. Om behov finns kan nämnden själv välja att bryta ner lokalbehovsanalysen ytterligare på exempelvis mellanområdes- eller primärområdesnivå.

Aktuella utmaningar och möjligheter

I detta kapitel ska nämnderna redovisa aktuella lokalbehovsutmaningar och möjligheter av betydelse för nämndens verksamhet.

Lokalkostnadsanalys

I detta kapitel ska nämnderna redovisa lokal-, drifts- och hyreskostandsmässiga faktorer av betydelse för nämndens verksamhet.

Riskanalys

I detta kapitel ska nämnderna redovisa primära lokalbehovsrisker av betydelse för nämndens verksamhet.

Förvaltningens bedömning

Remissvaret ska besvara ett antal frågeställningar:

Är syftet med riktlinjen tydligt definierat?

Förvaltningen anser att syftet med riktlinjen är tydligt definierat. Idrotts- och föreningsförvaltningen har tidigare främst sett investeringsnominering och investeringsbudget som det dokument som identifierar lokalbehov utifrån grunduppdraget.

Framgår det tydligt i riktlinjen vad syftet med stadens lokalförsörjningsplan och nämnders lokalbehovsplaner är och hur dessa är tänkta att fungera i stadens lokalförsörjningsprocess?

Förvaltningen anser att syftet med såväl lokalförsörjningsanalys som lokalbehovsplaner är tydligt.

Process och koppling mellan stadens lokalförsörjningsanalys och budgetbeslut skulle kunna förtydligas och definieras ytterligare. För att de lokalbehov som identifierats ska kunna tillgodoses krävs dels att investeringsmedel och driftsmedel tillkommer, men också att stadsledningskontoret beställer lokaliseringstudier, fastighetskontoret ansöker om planbesked och stadsbyggnadskontoret inarbetar planuppdraget i startplanen.

Framgår det tydligt i riktlinjen vad stadens lokalförsörjningsplan och nämnders lokalbehovsplaner ska innehålla?

Förvaltningen anser att det är tydligt vad både lokalförsörjningsplan och nämndernas lokalbehovsplaner ska innehålla.

Framgår det tydligt i riktlinjen hur kopplingen mellan stadens lokalförsörjningsplan och nämnders lokalbehovsplaner är tänkt att fungera?

Ja, förvaltnings uppfattning är att det finns en tydlig koppling mellan nämnders aggregerade lokalbehov och stadens samlade lokalförsörjningsplan.

Framgår det tydligt i riktlinjen beslutsnivå och periodicitet för antagande?

Förvaltningen anser att beslutsnivå och periodicitet för antagande är tydlig. För idrotts- och föreningsförvaltningen kommer det med största sannolikhet vara aktuellt att anta lokalbehovsplanen årligen. Nämndens behov av lokaler är beroende av andra aktörer i staden vilket innebär att behoven kan förändras eller förskjutas. Det gäller såväl framtida behov till följd av annan byggnation, huruvida behoven kunnat tillgodoses i startplan osv.

Finns det några ekonomiska konsekvenser för nämnden kopplat till stadens lokalförsörjningsplan och nämnders lokalbehovsplaner?

Idrotts- och föreningsnämnden är en investerande och byggande nämnd, vilket innebär att de behov av anläggningar/lokaler som identifieras i lokalbehovsplanen kommer att behöva nomineras in i investeringsnominering. Flertalet av nämndens nyinvesteringar innebär också tillkommande driftskostnader.

Övriga synpunkter

Idrotts- och föreningsnämndens grunduppdrag är att skapa förutsättningar för stadens invånare att kunna idrotta, ha en aktiv fritid och främja folkhälsan. Detta tillgodoses dels genom kommunalt finansierade lokaler, dels genom att planera och bygga staden på ett sätt som möjliggör fysisk aktivitet. Även föreningslivet kan både bygga och drifta anläggningar och lokaler. Idrotts- och föreningsnämnden har möjlighet att stödja dessa initiativ genom olika typer av bidrag. Dessa perspektiv är avgörande för den samlade behovsbilden utifrån grunduppdraget.

Den samlade bedömningen är att förvaltningen tillstyrker föreliggande förslag till riktlinje.

Anders Ramsby

Lotta Lidén Lundgren

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef Utveckling&ekonomistyrning